ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (ôsma komora)

zo 6. mája 2009 *

Vo veci T-127/04,

KME Germany AG, predtým KM Europa Metal AG, so sídlom v Osnabrucku (Nemecko),

KME France SAS, predtým Tréfimétaux SA, so sídlom v Courbevoie (Francúzsko),

KME Italy SpA, predtým Europa Metalli SpA, so sídlom vo Florencii (Taliansko),

v zastúpení: M. Siragusa, A. Winckler, G. C. Rizza, T. Graf a M. Piergiovanni, advokáti,

žalobkyne,

* Jazyk konania: angličtina.

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: É. Gippini Fournier, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci C. Thomas, solicitor,

žalovanej,

ktorej predmetom je na jednej strane, návrh na zrušenie alebo zníženie pokút uložených žalobkyniam podľa článku 2 písm. c), d) a e) rozhodnutia Komisie K(2003) 4820 v konečnom znení, zo 16. decembra 2003 týkajúceho sa konania o uplatnení článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (Vec COMP/E-1/38.240 — Priemyselné rúry), a na druhej strane, protinávrh Komisie smerujúci k zvýšeniu uvedených pokút,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka komory E. Martins Ribeiro, sudcovia S. Papasavvas a N. Wahl (spravodajca),

tajomník: C. Kantza, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. februára 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1 KME Germany AG (predtým KM Europa Metal AG), KME France SAS (predtým Tréfimétaux SA) a KME Italy SpA (predtým Europa Metalli SpA) sú súčasťou európskej priemyselnej skupiny kótovanej na burze, ktorá pôsobí na celom svete. Táto skupina je jedným z najväčších svetových výrobcov polotovarov z medi a zliatin medi. KME France a KME Italy tvorili spoločne až do júna 1995 podnik odlišný od spoločnosti KME Germany. Až od tohto dátumu tvoria KME Germany, KME Italy a KME France jednu a tú istú skupinu (KME Germany, KME Italy a KME France sú ďalej nazývané len „žalobkyne“ alebo „skupina KME“).

2 V nadväznosti na oznámenie informácií spoločnosťou Mueller Industries Inc. vykonala Komisia v marci 2001 podľa článku 14 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 Prvého nariadenia implementujúceho články [81] a [82] Zmluvy (Ú. v. ES 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) neohlásené vyšetrovanie v priestoroch spoločností Outokumpu Oyj a Luvata Oy (predtým Outokumpu Copper Products Oy) (ďalej len spoločne „Outokumpu“), Wieland-Werke AG a žalobkýň.

3 Dňa 9. apríla 2001 predložila Outokumpu Komisii ponuku spolupráce podľa oznámenia Komisii o neuložení alebo znížení pokút vo veciach týkajúcich sa kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 1996“). Dňa 30. mája 2001 Outokumpu v tejto súvislosti predložila vyhlásenie.

4 V odpovedi na žiadosť o informácie podľa článku 11 ods. 2 nariadenia č. 17, ktorú v júli 2002 Komisia zaslala skupine KME a spoločnosti Wieland, posledná uvedená spoločnosť 30. septembra 2002 požiadala o priznanie výhod plynúcich z uplatnenia oznámenia o spolupráci z roku 1996.

5 V nadväznosti na tú istú žiadosť o informácie skupina KME požiadala za seba 15. októbra 2002 o priznanie výhod plynúcich z uplatnenia uvedeného oznámenia.

6 Komisia po tom, ako vykonala vyšetrovanie, ktoré zahŕňalo doplňujúce kontroly v priestoroch spoločnosti Outokumpu a skupiny KME, zúčastnila sa na rokovaní so zástupcami spoločnosti Outokumpu, skupiny KME a spoločnosti Wieland a na základe článku 11 nariadenia č. 17 zaslala skupine KME a spoločnosti Wieland žiadosti o doplňujúce informácie, v júli 2003 začala konanie o porušení povinnosti a prijala oznámenie o výhradách, ktoré zaslala skupine KME, žalobkyni a spoločnosti Outokumpu. Keďže podniky, ktorým bolo oznámenie zaslané, nepožiadali o vypočutie, vypočutie sa neuskutočnilo.

7 Dňa 16. decembra 2003 Komisia prijala rozhodnutie K (2003) 4820 v konečnom znení, týkajúce sa konania o uplatnení článku 81 [ES] a článku 53 Dohody o EHP (vec COMP/E-1/38.240 — Priemyselné rúry) [*neoficiálny preklad*] (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého zhrnutie je uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* z 28. apríla 2004 (Ú. v. EÚ L 125, s. 50).

8 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že výrobcovia organizovaní v združení za kvalitu rúr používaných v odvetví klimatizácie a chladenia (Cuproclima Quality Association, ďalej len „Cuproclima“), ktorého členom boli aj žalobkyne, rozšírili koncom osemdesiatych rokov svoju spoluprácu aj na otázky hospodárskej súťaže.

9 Stretnutia, ktoré združenie Cuproclima organizovalo dvakrát do roka, mali predstavovať pravidelnú príležitosť, kde sa po vyčerpaní oficiálneho programu rokovania prejednávali a určovali ceny, ako aj ďalšie obchodné podmienky platné pre priemyselné rúry. K týmto stretnutiam, ktoré odporovali pravidlám hospodárskej súťaže, pribudli dvojstranné kontakty medzi dotknutými podnikmi. Dotknuté podniky údajne určovali cenové ciele, ako aj ďalšie obchodné podmienky pre priemyselné rúry, spoločne koordinovali zvyšovanie cien, delili sa o zákazníkov a podiely na trhu a dohliadali na uskutočňovanie svojich protisúťažných dohôd, a to jednak určovaním vedúcich subjektov na trhu, jednak vzájomnou výmenou dôverných informácií.

10 Napadnuté rozhodnutie obsahuje predovšetkým tieto ustanovenia:

„Článok 1

Nasledujúce podniky porušili ustanovenia článku 81 ods. 1 [ES] a od 1. januára 1994 ustanovenia článku 53 ods. 1 Dohody o EHP tým, že sa v uvedených obdobiach podieľali na súbore dohôd a zosúladených postupov spočívajúcich v určení cien a rozdelení trhov v odvetví priemyselných rúr:

a) [Wieland] od 3. mája 1988 do 22. marca 2001;

b) Outokumpu… samostatne od 3. mája 1988 do 30. decembra 1988, a solidárne s [Luvata] od 31. decembra 1988 do 22. marca 2001;

c) [Luvata] od 31. decembra 1988 do 22. marca 2001 (spoločne s Outokumpu…);

d) [KME Germany] samostatne od 3. mája 1988 do 19. júna 1995 a solidárne s [KME France] a [KME Italy] od 20. júna 1995 do 22. marca 2001;

e) [KME Italy] solidárne s [KME France] od 3. mája 1988 do 19. júna 1995 a solidárne s [KME Germany] a [KME France] od 20. júna 1995 do 22. marca 2001;

f) [KME France] solidárne s [KME Italy] od 3. mája 1988 do 19. júna 1995 a solidárne s [KME Germany] a [KME Italy] od 20. júna 1995 do 22. marca 2001.

Článok 2

Za porušenia uvedené v článku 1 sa ukladajú tieto pokuty:

a) [Wieland]: 20,79 milióna eur;

b) Outokumpu… a [Luvata] solidárne: 18,13 milióna eur;

c) [KME Germany], [KME France] a [KME Italy] solidárne: 18,99 milióna eur;

d) [KME Germany]: 10,41 milióna eur;

e) [KME Italy] a [KME France] solidárne: 10,41 milióna eur.“ [*neoficiálny preklad*]

11 Pokiaľ ide po prvé o stanovenie východiskovej sumy pokuty, Komisia sa domnievala, že porušenie, ktoré spočívalo najmä v určení cien a rozdelení trhov, bolo z hľadiska svojej povahy veľmi závažným porušením (odôvodnenie č. 294 napadnutého rozhodnutia).

12 Pri určovaní závažnosti porušenia vzala Komisia do úvahy aj skutočnosť, že kartel mal vplyv na celé územie Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) (odôvodnenie č. 316 napadnutého rozhodnutia). Komisia ďalej skúmala skutočné účinky porušenia a konštatovala, že kartel „celkovo mal dopad na trh“ (odôvodnenie č. 314 napadnutého rozhodnutia).

13 Pri poslednom uvedenom konštatovaní sa opierala predovšetkým o tieto údaje. Po prvé zohľadnila vykonávanie kartelovej dohody s odkazom na skutočnosť, že si účastníci kartelu navzájom oznamovali objemy predaja a cenové úrovne (odôvodnenie č. 300 napadnutého rozhodnutia). Po druhé z údajov uvedených v spise vyplýva, že v období slabého dodržiavania kolúznej dohody ceny klesali a v ostatných obdobiach výrazne rástli (odôvodnenie č. 310 napadnutého rozhodnutia). Po tretie Komisia poukázala na to, že spoločný trhový podiel účastníkov kartelu predstavoval 75 až 85 % (odôvodnenie č. 310 napadnutého rozhodnutia). Po štvrté Komisia konštatovala, že príslušné trhové

podiely jednotlivých účastníkov kartelu ostali po celú dobu trvania porušenia pomerne stabilné, aj keď zákazníci sa u účastníkov občas menili (odôvodnenie č. 312 napadnutého rozhodnutia).

14 Nakoniec ešte Komisia v rámci určovania závažnosti porušenia zohľadnila skutočnosť, že trh s medenými priemyselnými rúrami je významným odvetvím, ktorého hodnota na úrovni EHP sa odhaduje na 288 miliónov eur (odôvodnenie č. 318 napadnutého rozhodnutia).

15 Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti dospela Komisia k záveru, že predmetné porušenie treba považovať za veľmi závažné (odôvodnenie č. 320 napadnutého rozhodnutia).

16 Po druhé Komisia zaujala k dotknutým podnikom rozdielny prístup, aby tak zohľadnila skutočnú hospodársku schopnosť každého z nich spôsobiť hospodárskej súťaži výraznú ujmu. Komisia v tomto ohľade poukázala na rozdiel medzi podielmi na trhu s priemyselnými rúrami v EHP, kde na jednej strane trhový podiel skupiny KME, lídra na trhu EHP, predstavuje [*dôverné*] [1] %, a na druhej strane trhové podiely spoločností Outokumpu a Wieland predstavujú [*dôverné*] a 13,4 %. Vzhľadom na tento rozdiel bola východisková suma pokuty uloženej spoločnostiam Outokumpu a Wieland stanovená na 33 % východiskovej sumy stanovenej skupine KME, teda 11,55 milióna eur pre spoločnosti Outokumpu a Wieland a 35 miliónov eur pre skupinu KME (odôvodnenia č. 327 a 328 napadnutého rozhodnutia).

17 Keďže k vytvoreniu skupiny KME došlo v roku 1995, Komisia rozdelila východiskovú sumu pokuty uloženej tejto skupine, teda sumu 35 miliónov eur, na dve časti. Prvná časť sa vzťahovala na obdobie rokov 1988 až 1995 (Komisia pritom posudzovala zvlášť spoločnosť KME Germany na jednej strane a spoločnosti KME France a KME Italy na druhej strane) a druhá na obdobie rokov 1995 až 2001 (Komisia pritom všetky tri subjekty považovala za jednu skupinu). Uvedená východisková suma teda bola rozčlenená takto: 8,75 milióna eur pre KME Germany (1988 až 1995), 8,75 milióna eur solidárne pre KME Italy a KME France (1988 až 1995) a 17,50 milióna eur pre skupinu

1 — Skryté dôverné údaje.

KME, teda solidárne pre spoločnosti KME Germany, KME France a KME Italy (1995 až 2001) (odôvodnenie č. 329 napadnutého rozhodnutia).

18 Po tretie Komisia zvýšila východiskovú sumu pokuty uloženej spoločnosti Outokumpu o 50 % na 17,33 milióna eur, aby zohľadnila potrebu stanoviť pokutu na takej úrovni, ktorá jej zabezpečí odstrašujúci účinok, lebo sa domnievala, že celosvetový obrat spoločnosti Outokumpu, ktorý presahuje 5 miliárd eur, nasvedčuje tomu, že jej veľkosť a ekonomická sila také zvýšenie dovoľujú (odôvodnenie č. 334 napadnutého rozhodnutia).

19 Po štvrté Komisia kvalifikovala trvanie porušenia, ktoré trvalo od 3. mája 1988 do 22. marca 2001, ako „dlhodobé“. S ohľadom na dĺžku trvania porušenia preto Komisia považovala za vhodné zvýšiť východiskové sumy pokút uložených dotknutým podnikom o 10 % za každý rok trvania ich účasti v karteli. Komisia teda zvýšila východiskovú sumu pokuty uloženej skupine KME za obdobie rokov 1995 až 2001 o 55 % a východiskovú sumu pokút uložených spoločnosti KME Germany na jednej strane a spoločnostiam KME Italy a KME France na druhej strane za obdobie rokov 1988 až 1995 o 70 %. Základná suma pokút potom bola stanovená na 56,88 milióna eur pre celú skupinu KME (odôvodnenia č. 338, 342 a 347 napadnutého rozhodnutia).

20 Po piate bola základná suma pokuty uloženej spoločnosti Outokumpu zvýšená s ohľadom na priťažujúce okolnosti o 50 %, a to z dôvodu, že sa dopustila recidívy, pretože už proti nej bolo vydané rozhodnutie Komisie 90/417/ESUO z 18. júla 1990 týkajúce sa konania o uplatnení článku 65 [UO], ktoré sa týkalo dohody a zosúladených postupov európskych výrobcov nerezových plochých výrobkov valcovaných za studena (Ú. v. ES L 220, s. 28) (odôvodnenie č. 354 napadnutého rozhodnutia).

21 Po šieste Komisia v súvislosti s poľahčujúcimi okolnosťami uviedla, že bez spolupráce so spoločnosťou Outokumpu by sa jej podarilo preukázať porušenie len za obdobie štyroch rokov, a znížila preto základnú sumu jej pokuty o 22,22 milióna eur, aby základná suma zodpovedala pokute, ktorá by jej bola uložená za toto obdobie (odôvodnenie č. 386 napadnutého rozhodnutia).

22 Nakoniec po siedme Komisia na základe oddielu D oznámenia o spolupráci z roku 1996 znížila sumu pokuty pre spoločnosť Outokumpu o 50 %, pre spoločnosť Wieland o 20 % a pre skupinu KME o 30 % (odôvodnenia č. 402, 408 a 423 napadnutého rozhodnutia).

Konanie a návrhy účastníkov konania

23 Žalobkyne návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 1. apríla 2004 podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

24 Vzhľadom na to, že zloženie komôr Súdu prvého stupňa sa zmenilo, sudca spravodajca bol pridelený k ôsmej komore, ktorej bola z tohto dôvodu táto vec pridelená.

25 Komisia vo svojej duplike navrhla, aby suma pokuty uloženej žalobkyniam bola zvýšená, pretože žalobkyne v replike spochybnili niektoré skutočnosti, ktoré v správnom konaní neboli napadnuté. Súd prvého stupňa žalobkyne vyzval, aby k tomuto protinávrhu predložili svoje pripomienky, a žalobkyne to v stanovenej lehote urobili.

26 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa (ôsma komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa vyzval účastníkov konania, aby predložili určité dokumenty, a písomne im položil otázky, na ktoré účastníci konania v stanovenej lehote odpovedali.

27 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 27. februára 2008. Pri tejto príležitosti použili žalobkyne na podporu jedného zo žalobných dôvodov dokumenty, ktoré obsahovali najmä štatistické údaje a grafy týkajúce sa vývoja ceny priemyselných rúr a ceny medi. Komisia s použitím týchto dokumentov nesúhlasila, pričom uviedla, že nemala možnosť overiť pravosť v nich uvedených údajov a že sa uvedené údaje aj tak týkali iného obdobia, než v ktorom k sporným skutkovým okolnostiam došlo.

28 Dokumenty predložené žalobkyňami v priebehu pojednávania neboli do spisu založené.

29 Žalobkyne navrhujú, aby Súd prvého stupňa:

— podstatne znížil pokutu uloženú skupine KME,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania,

— zaviazal Komisiu na náhradu nákladov, ktoré vynaložili na zriadenie bankovej záruky poskytnutej namiesto zaplatenia pokuty do doby, než Súd prvého stupňa vydá rozsudok,

— prijal akékoľvek ďalšie opatrenia, ktoré by mohol považovať za primerané.

30 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania,

— zvýšil sumu pokuty uloženej žalobkyniam.

Právny stav

31 Na podporu prejednávanej žaloby žalobkyne uvádzajú päť žalobných dôvodov, ktoré sa všetky týkajú stanovenia výšky im uloženej pokuty. Žalobné dôvody sú založené na neprimeranom zohľadnení skutočného dopadu kartelu na účely výpočtu východiskovej sumy pokuty, neprimeranom vyhodnotení veľkosti relevantného trhu, nesprávnom

zvýšení pokuty z dôvodu dĺžky trvania porušenia, z nezohľadnenia poľahčujúcich okolností a z nesprávneho uplatnenia oznámenia o spolupráci z roku 1996.

32 Na úvod treba pripomenúť na jednej strane, že z odôvodnení č. 290 až 387 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia uložila pokuty za porušenie na základe článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, a na druhej strane, že je nesporné, že výšku pokút stanovila metódou definovanou v usmerneniach k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [UO] [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 9, s. 3, ďalej len „usmernenia“), aj keď na ne v napadnutom rozhodnutí výslovne neodkazuje.

33 Usmernenia síce nemožno kvalifikovať ako právnu normu, vyjadrujú však orientačné pravidlo správania, ktorého sa treba v praxi pridŕžať a od ktorého sa Komisia nemôže v jednotlivom prípade odkloniť bez uvedenia dôvodov, ktoré sú v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania (pozri rozsudok Súdneho dvora z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, C-397/03 P, Zb. s. I-4429, bod 91 a tam citovanú judikatúru).

34 Súd prvého stupňa teda musí v rámci preskúmavania zákonnosti pokút uložených napadnutým rozhodnutím overiť, či Komisia použila svoju voľnú úvahu podľa metódy obsiahnutej v usmerneniach, a pokiaľ by konštatoval, že sa od nej odklonila, musí overiť, či je tento odklon podložený a z právneho hľadiska dostatočne odôvodnený. V tomto ohľade treba poukázať na skutočnosť, že Súdny dvor potvrdil jednak platnosť samotného princípu, z ktorého usmernenia vychádzajú, jednak platnosť metódy, ktorá je v nich uvedená (rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 252 až 255, 266 až 267, 312 a 313).

35 Obmedzenie voľnej úvahy Komisie, ktoré si sama stanovila prijatím usmernení, totiž nie je nezlučiteľné so zachovaním podstatného rozsahu jej voľnej úvahy. Usmernenia

obsahujú rôzne flexibilné prvky, ktoré umožňujú Komisii výkon jej diskrečnej právomoci v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 17, ako ich vyložil Súdny dvor (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 30 vyššie, bod 267).

36 V oblastiach, v ktorých si Komisia zachovala určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide napríklad o mieru zvýšenia z dôvodu dĺžky trvania porušenia, sa teda preskúmavanie zákonnosti tohto posúdenia zužuje len na overenie, či nedošlo k zjavne nesprávnemu posúdeniu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 18. júla 2005, Scandinavian Airlines System/Komisia, T-241/01, Zb. s. II-2917, body 64 a 79).

37 Miera voľnej úvahy Komisie a hranice, ktoré si v tomto zmysle stanovila, okrem toho v zásade nemajú vplyv na výkon neobmedzenej právomoci súdu Spoločenstva (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. s. II-2501, bod 538), v rámci ktorej je tento súd oprávnený zrušiť, znížiť alebo zvýšiť pokutu uloženú Komisiou (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. februára 2007, Groupe Danone/Komisia, C-3/06 P, Zb. s. I-1331, body 60 až 62; rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. októbra 2003, General Motors Nederland a Opel Nederland/Komisia, T-368/00, Zb. s. II-4491, bod 181).

O prvom žalobnom dôvode založenom na neprimeranom zohľadnení skutočného dosahu kartelu

Tvrdenia účastníkov konania

38 Žalobkyne v rámci svojho prvého žalobného dôvodu tvrdia, že na účely stanovenia pokút mala Komisia v prejednávanej veci povinnosť zohľadniť skutočný dopad kartelu

na trh. Napadnuté rozhodnutie je podľa nich postihnuté chybou, pretože Komisia túto povinnosť nesplnila. Porušila tým tiež zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality, ako aj usmernenia. Úvahy a záver obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí, ktoré sa týkajú sa skutočného dopadu kartelu, sú okrem toho nesprávne, nepodložené a vzájomne si odporujú.

39 Žalobkyne ďalej tvrdia, že vzhľadom na odôvodnenie, s ktorým Komisia uložila žalobkyniam pokutu, ktorej východisková suma bola trikrát vyššia než suma stanovená spoločnostiam Wieland a Outokumpu, bola Komisia v prejednávanej veci tým skôr povinná primerane preukázať skutočný dopad kartelu. Žalobkyne totiž pripomínajú, že dôvod, ktorým Komisia vysvetlila toto rozdielne zaobchádzanie, spočíva v potrebe zohľadniť konkrétnu váhu každého podniku, teda skutočný účinok ich protiprávneho konania na hospodársku súťaž. Žalobkyne sa domnievajú, že toto odôvodnenie zjavne spočíva na predpoklade existencie skutočného dopadu kartelu. Uloženie rozdielnych pokút v závislosti od dopadu individuálneho správania zúčastnených spoločností má zmysel len vtedy, ak malo porušenie ako celok skutočný dopad na trh.

40 Názor Komisie, že charakter kartelu dostatočne odôvodňoval východiskovú sumu pokuty uloženej skupine KME z dôvodu jeho závažnosti, je teda nedôvodný a nemôže obstáť.

41 Žalobkyne pripomínajú, že v odpovedi na oznámenie o výhradách predložili správu vypracovanú poradenskou spoločnosťou (ďalej len „úvodná správa“), ktorá dokazuje, že porušenie nemalo skutočný účinok na ceny. V priebehu tohto konania navyše žalobkyne predložili ďalšie dve správy (ďalej len „prvá doplňujúca správa“ a „druhá doplňujúca správa“), z ktorých prvá bola priložená k žalobe a druhá k replike. Tieto dve doplňujúce správy boli vypracované dvomi z autorov úvodnej správy a potvrdzujú závery úvodnej správy.

42 Žalobkyne s odkazom na odôvodnenia č. 299, 300 a 314 napadnutého rozhodnutia tvrdia, že si Komisia vo svojom prístupe odporuje, pretože je nelogické, aby Komisia na jednej strane tvrdila, že nebolo možné určiť dopad kartelu na ceny, a na druhej strane dospela k záveru, že kartel skutočne mal na ceny dopad.

43 Žalobkyne tvrdia, že vzhľadom na spojitosť, ktorú Komisia spozorovala medzi zvyšovaním cien a rastom dopytu, mala Komisia vykonať empirickú analýzu. Keďže primeraná ekonometrická štúdia neexistuje, mala Komisia dospieť k záveru, že *a priori* nie je možné určiť, či bolo zvyšovanie cien výsledkom koordinovaného prístupu podnikov alebo či bolo úplne spôsobené zvýšením dopytu.

44 Žalobkyne mimochodom uvádzajú, že tvrdenia uvedené Komisiou vo vzťahu k úvodnej správe sú chybné. V tomto ohľade odkazujú najmä na obe doplňujúce správy a tvrdia, že v analýze, ktorú obsahuje úvodná správa, sa správne uvádza, že kartel nemal nijaký skutočný dopad na cenové výkyvy.

45 Žalobkyne nakoniec s odkazom na argumenty rozvedené v rámci štvrtého žalobného dôvodu tvrdia, že spis obsahuje príklady neplnenia kolúznych dohôd a že kartelovú dohodu uskutočňovali len v obmedzenej miere.

46 Žalobkyne teda dospievajú k záveru, že východisková suma ich pokuty mala byť stanovená na dolnom konci stupnice príslušných pokút ukladaných za kartelové porušenia a mala byť nižšia než trojnásobok východiskovej sumy pokút uložených spoločnostiam Wieland a Outokumpu.

47 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod zamietnutý.

48 Komisia predovšetkým tvrdí, že žalobkyne ani v odpovedi na oznámenie o výhradách, ani v žalobe nijako nespochybňovali tri z celkovo štyroch Komisiou konštatovaných aspektov dopadu porušenia na trh, a to vplyv na cenovú a množstevnú ponuku pre zákazníkov, uskutočňovanie dohodnutého zvyšovania cien a stabilizáciu trhových podielov.

49 Komisia zdôrazňuje, že žalobkyne tieto tri aspekty spochybnili prvýkrát až vo svojej replike, čo teda predstavuje nový žalobný dôvod, ktorý je podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku neprípustný. Komisia tiež tvrdí, že vyššie uvedené skutočnosti boli v oznámení o výhradách uvedené medzi podstatnými znakmi porušenia. Komisia poukazuje na to, že keď žalobkyniam priznala zníženie sumy pokuty o 30 %, vzala do úvahy najmä to, že žalobkyne tieto skutočnosti v priebehu správneho konania nespochybňovali. Komisia zdôrazňuje, že by toto zníženie nepriznala, keby ich žalobkyne vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách spochybnili. Komisia preto Súdu prvého stupňa navrhuje, aby sumu pokuty uloženej žalobkyniam zvýšil.

50 Komisia vznáša námietku neprípustnosti aj vo vzťahu k druhej doplňujúcej správe. Podľa nej jej táto správa podľa článku 48 ods. 1 rokovacieho poriadku neprípustná. Autori prvej doplňujúcej správy totiž nevyvrátili kritiku predchádzajúcich výpočtov, ktorú Komisia uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe, a snažili sa využiť rad nových výpočtov, ktorými by nahradili výpočty uvedené v prvej doplňujúcej správe. Podľa Komisie by mala byť druhá doplňujúca správa odmietnutá aj podľa článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku, a to z dôvodu, že hoci ide o prílohu, obsahuje argumenty, ktoré z vecného hľadiska reagujú na argumenty predložené Komisiou v jej vyjadrení k žalobe.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

51 Na úvod treba rozhodnúť o námietkach neprípustnosti vznesených Komisiou a o jej protinávrhu.

52 Najskôr, pokiaľ ide o spochybnenie „troch zo štyroch aspektov dopadu kartelu“, treba konštatovať, že žalobkyne v žalobe spochybnili záver Komisie, podľa ktorého malo porušenie skutočný a globálny dopad na trh. Žalobkyne uviedli, že kartel nemal nijaký významný dopad na ceny a že stabilizácia trhových podielov a zvyšovanie cien nie sú na účely preukázania skutočného dopadu porušenia relevantné.

53 Treba konštatovať, že žalobkyne túto argumentáciu rozvinuli vo svojej replike ako odpoveď na tvrdenie, ktoré Komisia uviedla vo svojom vyjadrení k žalobe a podľa ktorého v žalobe neboli spochybnené tri zo štyroch aspektov dopadu kartelu. Námietka neprípustnosti, ktorú Komisia v tejto súvislosti vzniesla, je teda zjavne nedôvodná, a jej protinávrh je preto neprípustný.

54 Pokiaľ ide o otázku, či je druhá doplňujúca správa prípustným návrhom na vykonanie dôkazov, treba pripomenúť, že podľa článku 48 ods. 1 rokovacieho poriadku môžu účastníci konania tak v replike, ako aj v duplike navrhnúť na podporu svojich tvrdení vykonanie ďalších dôkazov, svoje omeškanie s takýmto návrhom však musia odôvodniť. Toto ustanovenie sa však týka návrhov na vykonanie nových dôkazov a musí sa vykladať vo svetle článku 66 ods. 2 uvedeného rokovacieho poriadku, ktorý výslovne stanovuje, že právo na vykonanie dôkazu opaku a právo navrhnúť doplnenie vykonaného dokazovania tým nie sú dotknuté (rozsudok Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, bod 72, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, Komisia/Trends, T-448/04, neuverejnený v Zbierke, bod 52).

55 Na podporu tvrdenia žalobkýň, že porušenie nemalo nijaký dopad na trh, boli v prejednávanej veci k žalobe pripojené dve ekonomické štúdie, a to úvodná správa a prvá doplňujúca správa. Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe uviedla argumenty, ktoré mali preukázať, že metodika, ako aj miery použité v úvodnej správe a v prvej doplňujúcej správe boli chybné a ich spoľahlivosť bola neistá a že závery z týchto správ jej v žiadnom prípade nebránia v tom, aby konštatovala dopad kartelu na ceny.

56 Druhá doplňujúca správa, ktorej cieľom je vyvrátiť vyššie uvedené výhrady Komisie, preto nemôže byť návrhom na vykonanie nových dôkazov, ako tvrdí Komisia, ale je rozšírením dôkazov o neexistencii dopadu kartelu na ceny, ktoré už žalobkyne predložili v štádiu žaloby.

57 Pokiaľ ide o výhradu Komisie, že druhá doplňujúca správa napriek tomu, že predstavuje prílohu, obsahuje argumenty, ktoré z vecného hľadiska odpovedajú na argumenty, ktoré Komisia predložila vo svojom vyjadrení k žalobe, treba pripomenúť, že nie je povinnosťou Súdu prvého stupňa, aby v prílohách hľadal a identifikoval dôvody a tvrdenia, ktoré by mohol považovať za základ žaloby, keďže funkcia príloh je čisto dôkazná a pomocná (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 2007, Microsoft/Komisia, T-201/04, Zb. s. II-3601, bod 94 a tam citovanú judikatúru).

58 V prejednávanej veci žalobkyne vo svojej replike odmietli námietky Komisie k obom správam pripojeným k žalobe, a to čiastočne ako neúčinné a čiastočne ako nedôvodné. Žalobkyne v tejto súvislosti v replike uviedli, že aj v prípade zohľadnenia námietok Komisie, ktoré mali metodologický charakter, ostávajú závery z uvedených správ rovnaké, teda že kartel nemal na ceny dopad. Žalobkyne tiež uviedli, že výklad niektorých údajov obsiahnutých v oboch vyššie uvedených správach, ako ho uskutočnila Komisia, je z hľadiska štatistiky klamlivý.

59 Súd prvého stupňa konštatuje, že druhá doplňujúca správa neobsahuje nové právne argumenty, ale pomocou nových výpočtových metód a ekonometrických odkazov podopiera tvrdenia vyjadrené v replike. Z toho vyplýva, že treba všetky návrhy na vykonanie dôkazov a výhrady žalobkýň uvedené v rámci prvého žalobného dôvodu vyhlásiť za prípustné.

60 Pokiaľ ide o dôvodnosť tohto žalobného dôvodu, treba poukázať na to, že žalobkyne prostredníctvom neho spochybňujú tak hodnotenie závažnosti porušenia Komisiou (pozri body 12 a 13 vyššie), ako aj rozdielne zaobchádzanie, ku ktorému Komisia pristúpila na základe trhových podielov dotknutých podnikov (pozri bod 16 vyššie).

61 Pokiaľ ide najskôr o rozdielne zaobchádzanie s dotknutými podnikmi, v odôvodnení, ktoré Komisia v tejto súvislosti uviedla v napadnutom rozhodnutí, sa spomína najmä záujem na tom, aby sa zohľadnila „konkrétna váha každého podniku, a teda aj skutočný účinok ich protiprávneho konania na hospodársku súťaž“ (odôvodnenie č. 322 napadnutého rozhodnutia). Treba však zdôrazniť, že k rozdielnemu zaobchádzaniu podľa podielov na dotknutom trhu, aké je opísané v odôvodneniach č. 326 až 329 napadnutého rozhodnutia, je Komisia oprávnená pristúpiť aj bez dôkazu o skutočnom dopade porušenia na trh.

62 Z judikatúry totiž vyplýva, že podiel každého z dotknutých podnikov na trhu, ktorý bol predmetom reštriktívneho postupu, predstavuje objektívne kritérium, ktoré udáva spravodlivú mieru zodpovednosti každého z nich, pokiaľ ide o potenciálnu škodlivosť uvedeného postupu pre riadnu hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, bod 197).

63 Rovnako pokiaľ ide o posúdenie závažnosti porušenia, treba uviesť, že aj keď Komisia nepreukázala, že kartel mal skutočný dopad na trh, nemá to vplyv na kvalifikáciu porušenia ako „veľmi závažného“ a teda ani na výšku pokuty.

64 V tomto ohľade treba konštatovať, že zo systému Spoločenstva v oblasti sankcií za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, tak ako bol zavedený nariadením č. 17 a vyložený judikatúrou, vyplýva, že kartely si už z dôvodu svojej povahy zasluhujú prísnejšie pokuty. Ich prípadný skutočný dopad na trh, najmä otázka, nakoľko obmedzenie hospodárskej súťaže viedlo k vyššej cene na trhu, než aká by prevládala, pokiaľ by kartel neexistoval, nie je rozhodujúcim kritériom na určenie úrovne pokút (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 7. júna 1983, Musique diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, body 120 a 129; zo 17. júla 1997, Ferriere Nord/Komisia, C-219/95 P, Zb. s. I-4411, bod 33; zo 16. novembra 2000, Stora Kopparbergs Bergslags/Komisia, C-286/98 P, Zb. s. I-9925, body 68 až 77, a z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb. s. I-829, body 129 a 130; rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 62 vyššie, bod 225; pozri tiež návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Mischo k rozsudku Súdneho dvora zo 16. novembra 2000, Mo och Domsjö/Komisia, C-283/98 P, Zb. s. I-9855, I-9858, body 95 až 101).

65 Treba dodať, že z usmernení vyplýva, že dohody alebo zosúladené postupy, ktorých predmetom je tak ako v prejednávanej veci predovšetkým určovanie cien a rozdelenie zákazníkov, môžu byť kvalifikované ako „veľmi závažné“ už na základe svojej povahy, a to bez toho, aby bolo nevyhnutné charakterizovať takéto správania konkrétnym dopadom alebo geografickým rozsahom. Tento záver je podporený skutočnosťou, že zatiaľ čo opis „závažných“ porušení výslovne spomína dopad na trh a účinky v rozsiahlych oblastiach spoločného trhu, v opise „veľmi závažných“ porušení naopak nie je nijaká zmienka o požiadavke skutočného dopadu na trh, či spôsobení účinkov v konkrétnej geografickej oblasti (rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 150).

66 Len pre úplnosť treba dodať, že Súd prvého stupňa sa domnieva, že Komisia z právneho hľadiska dostatočným spôsobom preukázala skutočný dopad kartelu na dotknutý trh.

67 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že predpoklad žalobkýň, podľa ktorého je Komisia povinná, pokiaľ na stanovenie výšky pokuty využije skutočný dopad kartelu, vedecky preukázať existenciu hmatateľného hospodárskeho dopadu na trh a príčinnej súvislosti medzi dopadom a porušením, už bol v judikatúre odmietnutý.

68 Súd prvého stupňa totiž opakovane rozhodol, že skutočný dopad kartelu na trh treba považovať za dostatočne preukázaný, ak je Komisia schopná poskytnúť konkrétne a dôveryhodné údaje, z ktorých s primeranou pravdepodobnosťou vyplýva, že kartel mal dopad na trh (pozri najmä rozsudky Súdu prvého stupňa Scandinavian Airlines System/Komisia, už citovaný v bode 36 vyššie, bod 122; z 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, T-59/02, Zb. s. II-3627, body 159 až 161; Jungbunzlauer/Komisia, T-43/02, Zb. s. II-3435, body 153 až 155; Archer Daniels Midland/Komisia, T-329/01, Zb. s. II-3255, body 176 až 178; Roquette Frères/Komisia, T-322/01, Zb. s. II-3137, body 73 až 75).

69 V tomto ohľade treba poznamenať, že žalobkyne nespochybňovali vecnú správnosť skutkových zistení opísaných v bode 13 vyššie, na ktorých Komisia založila svoj záver o existencii skutočného dopadu kartelu na trh, a to skutočnosť, že v období slabého dodržiavania kolúznej dohody ceny klesali a v ostatných obdobiach výrazne rástli, ďalej uskutočňovanie systému výmeny údajov o objeme predaja a úrovni cien, výrazný celkový podiel všetkých členov kartelu na trhu a skutočnosť, že príslušné trhové podiely členov kartelu ostali po celú dobu trvania porušenia pomerne stabilné. Žalobkyne len uviedli, že tieto skutočnosti nedokazujú, že predmetné porušenie malo skutočný dopad na trh.

70 Z judikatúry však vyplýva, že je legitímne, aby Komisia z údajov uvedených v predchádzajúcom bode vyvodila, že porušenie malo skutočný dopad na trh (pozri v tomto zmysle rozsudky Jungbunzlauer/Komisia, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 159; Roquette Frères/Komisia, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 78; z 27. septembra 2006, Archer Daniels Midland/Komisia, T-59/02, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 165; Archer Daniels Midland/Komisia, T-329/01, už citovaný v bode 68 vyššie, bod 181;

rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, body 285 až 287).

71 Pokiaľ ide o argument žalobkýň, že spis obsahuje príklady nedodržiavania kolúznych dohôd, treba poukázať na skutočnosť, že dopad na trh nemožno vylúčiť len na základe toho, že dohody neboli vždy členmi kartelu dodržiavané (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa, Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 65 vyššie, bod 148).

72 Nemožno prijať ani argumenty, ktoré žalobkyne zakladajú na svojom vlastnom správaní. Skutočné správanie určitého podniku, tak ako ho tento podnik sám opisuje, je totiž na účely hodnotenia dopadu kartelu na trh irelevantné a zohľadniť možno len účinky porušenia ako celku (rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 167). Rovnako nemožno Komisii vytýkať, že v odôvodnení č. 303 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že úvodná správa nemôže vyvrátiť jej závery o skutočných účinkoch porušenia na trh. Ekonometrická analýza, ktorú táto správa obsahuje, sa totiž venuje len číselným údajom, ktoré sa týkajú žalobkýň.

73 S ohľadom na všetky predchádzajúce úvahy teda treba tento žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

74 V rámci svojej neobmedzenej právomoci a vo svetle predchádzajúcich úvah sa Súd prvého stupňa ďalej domnieva, že nie je vhodné spochybňovať spôsob, akým Komisia posúdila východiskovú sumu pokuty stanovenú na základe závažnosti.

O druhom žalobnom dôvode založenom na neprimeranom vyhodnotení veľkosti odvetvia dotknutého porušením

Tvrdenia účastníkov konania

75 Týmto druhým žalobným dôvodom žalobkyne tvrdia, že Komisia konštatovaním, že hodnota dotknutého trhu predstavuje 288 miliónov eur, zveličila veľkosť tohto trhu, a tým aj závažnosť porušenia, čo viedlo k uloženiu neprimeranej pokuty. Žalobkyne tiež tvrdia, že prístup Komisie porušuje zásadu rovnosti zaobchádzania.

76 Žalobkyne na úvod poznamenávajú, že v odvetví priemyselných rúr je celková cena výrobkov obvykle zložená z ceny medi vychádzajúcej z kurzu na London Metal Exchange (Londýnska burza kovov, ďalej len „LME“) a ceny za spracovanie, ktorá zodpovedá hodnote pridanej výrobcom (ďalej len „marža za spracovanie“). Surovina potrebná na výrobu priemyselných rúr je dodávaná buď zákazníkom alebo samotným výrobcom rúr, ktorý ju potom účtuje v celkovej cene.

77 Podľa žalobkýň je veľkosť dotknutého trhu relevantným faktorom pri stanovení východiskovej sumy pokuty. Žalobkyne tvrdia, že prinajmenšom v prejednávanej veci Komisia stanovila východiskovú sumu podľa veľkosti dotknutého trhu.

78 Žalobkyne uvádzajú, že ako výrobcovia priemyselných rúr nemajú nijaký vplyv na cenu hlavnej suroviny, teda medi, ktorá podľa nich predstavuje približne dve tretiny konečnej ceny, ktorú zaplatia ich zákazníci. Žalobkyne v tomto ohľade pripomínajú, že cena kovu je určovaná na základe denných kurzov na LME a že nákupom tohto kovu len plnia pokyny osôb, ktoré nakupujú priemyselné rúry. Cenu kovu teda určujú samotní

zákazníci. Cena kovu je teda činiteľom, ktorý sa musí odraziť iba na strane zákazníkov. Miera výkyvov ceny kovu nemá podľa žalobkýň vplyv na ich ziskovosť. V dôsledku toho sa potom reálna ekonomická váha dotknutého trhu obmedzí len na maržu za spracovanie.

79 Pojem celkového obratu, ktorý má byť zohľadnený na účely stanovenia maximálnej hranice 10 % podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, okrem toho nie je v prejednávanej veci nevyhnutne relevantný, lebo Komisia a súdy Spoločenstva môžu na pojem obratu v súvislosti s výpočtom veľkosti dotknutého trhu použiť odlišný výklad. Obrat je totiž nepresným ukazovateľom veľkosti trhu s výrobkami. V niektorých prípadoch tak môže Komisia vykonať lepšie hodnotenie rozsahu trhu pomocou iných faktorov.

80 Na základe vyššie uvedeného žalobkyne tvrdia, že Komisia mala pri hodnotení veľkosti dotknutého trhu odpočítať od celkovej ceny predmetných výrobkov približne dve tretiny, čo by viedlo k stanoveniu nižšej východiskovej sumy pokuty. Žalobkyne dospievajú k záveru, že Komisia tým, že neodpočítala cenu medi od obratu na dotknutom trhu, nezohľadnila hospodársku realitu na trhu a stanovila nadmernú východiskovú sumu v porovnaní so závažnosťou porušenia, čím porušila článok 15 nariadenia č. 17 a usmernenia.

81 Skutočnosť, že okrem kolúznej dohody o marži za spracovanie a ďalších obchodných podmienkach zahŕňal kartel aj rozdelenie trhu a zákazníkov, ako aj protiprávnu výmenu informácií, nemôže mať podľa žalobkýň vplyv na platnosť ich tvrdenia, že v rámci posudzovania východiskovej sumy pokuty by mala byť veľkosť relevantného trhu vyhodnotená len na základe obratu zodpovedajúceho marži za spracovanie.

82 Žalobkyne ďalej tvrdia, že na to, aby sankcia odstrašovala, by musela byť naviazaná na zisky kartelu, a že zisky členov kartelu v prejednávanej veci nezáviseli od ceny kovu, ale len od marže za spracovanie rúr. Okrem toho formalistický prístup Komisie podľa nich vedie k prísnejšiemu zaobchádzaniu s hospodárskymi subjektmi, ktoré na trhu pôsobia až po fáze výroby, oproti tým, ktoré na ňom pôsobia ešte pred fázou výroby. Rovnako je to v prípade subjektov, ktoré spracúvajú nákladné suroviny, oproti tým, ktoré spracúvajú lacné suroviny.

83 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod zamietnutý. Komisia okrem toho v duplike uvádza, že niektoré závery uvedené v napadnutom rozhodnutí, pokiaľ ide o rozšírenie platnosti dohody o cenách aj na platobné a dodacie podmienky a na konsignačné sklady, žalobkyne prvýkrát spochybnili až v replike. Komisia poukazuje aj na to, že keď skupine KME znížila sumu pokuty o 30 % na základe oznámenia o spolupráci, zohľadnila pritom najmä skutočnosť, že skupina KME uvedené závery nespochybňovala. Komisia teda Súdu prvého stupňa navrhuje, aby vyššie uvedené argumenty vyhlásil za neprípustné a v každom prípade v rámci svojej neobmedzenej právomoci zvýšil sumu pokuty uloženej skupine KME.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

84 Na úvod treba konštatovať, že nie je potrebné rozhodovať ani o námietke neprípustnosti, ani o protinávrhu Komisie. Žalobkyne totiž v odpovedi na otázky Súdu prvého stupňa na pojednávaní výslovne pripustili, že sa predmetná dohoda vzťahovala aj na platobné a dodacie podmienky a na konsignačné sklady. V každom prípade treba konštatovať, že námietka neprípustnosti je nedôvodná a protinávrh neprípustný, pretože zo spisu vyplýva, že tvrdenie o tom, že porušenie malo vplyv iba na trh spracovania, vyjadrili žalobkyne tak v priebehu správneho konania, ako aj v žalobe.

85 Pokiaľ ide o vec samu, treba najskôr zdôrazniť, že metodika obsiahnutá v usmerneniach, ktorú Komisia použila v napadnutom rozhodnutí (pozri bod 32 vyššie), vychádza z logiky paušalizácie, podľa ktorej sa všeobecná východisková suma pokuty určená v závislosti od závažnosti porušenia vypočíta v závislosti od povahy porušenia, jeho skutočného vplyvu na trh, pokiaľ ho možno odmerať, a od veľkosti dotknutého geografického trhu (bod 1 A prvý pododsek usmernení). Všeobecná východisková suma pokuty je potom individualizovaná vo vzťahu ku každému účastníkovi najmä v závislosti od jeho veľkosti.

86 Na účely stanovenia východiskovej sumy pokuty Komisia okrem toho môže, pričom však nie je povinná to urobiť, zohľadniť veľkosť dotknutého trhu (rozsudky Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, BASF/Komisia, T-15/02, Zb. s. II-497, bod 134, a Roquette Frères/Komisia, už citovaný v bode 68 vyššie, body 149 a 150).

87 Z napadnutého rozhodnutia však jasne vyplýva, že sa Komisia v prejednávanej veci rozhodla pri hodnotení závažnosti predmetného porušenia zohľadniť veľkosť trhu s priemyselnými rúrami v EHP. Aj keď už Komisia na základe povahy porušenia dospela k záveru, že toto porušenie je v zmysle usmernení „veľmi závažné“ (odôvodnenie č. 294), v napadnutom rozhodnutí totiž určila závažnosť porušenia, a teda aj všeobecnú východiskovú sumu pokuty s ohľadom na skutočné účinky kartelu na trh (odôvodnenia č. 295 až 314), geografický rozsah predmetného trhu (odôvodnenia č. 315 až 317) a skutočnosť, že odvetvie, v ktorom k porušeniu došlo, je rozsiahlym trhom, ktorého hodnota v EHP bola odhadnutá na 288 miliónov eur (odôvodnenia č. 318 a 319).

88 Na účely vyhodnotenia závažnosti porušenia a všeobecnej východiskovej sumy pokuty síce veľkosť dotknutého trhu predstavovala len jeden z činiteľov, ktoré Komisia v napadnutom rozhodnutí použila, Komisia však uvedenú sumu skutočne stanovila s ohľadom na veľkosť dotknutého trhu. Tvrdenie Komisie, že východisková suma pokuty uloženej žalobkyni by nemusela byť nevyhnutne nižšia než 11,55 milióna eur, keby sa od obratu na trhu odpočítala cena medi, teda treba odmietnuť.

89 Treba preto overiť, či Komisia pri hodnotení veľkosti dotknutého trhu zohľadnila cenu medi neoprávnene.

90 Žalobkyne v tomto ohľade tvrdia, že výrobcovia priemyselných rúr nemajú vplyv na cenu medi, pretože tá sa stanovuje podľa LME, a že o tom, za akú cenu sa kov nakúpi, rozhodujú tí, ktorí nakupujú priemyselné rúry. Žalobkyňa tiež zdôrazňuje, že výkyvy cien kovu nemajú nijaký vplyv na ich zisk.

91 Treba však konštatovať, že neexistuje nijaký platný dôvod, pre ktorý by sa obrat na relevantnom trhu mal počítať bez zahrnutia určitých výrobných nákladov. Ako už Komisia správne uviedla, vo všetkých priemyselných odvetviach existujú náklady spojené s konečným výrobkom, na ktoré výrobca nemá vplyv, ale ktoré aj napriek tomu tvoria podstatnú časť celej jeho činnosti, a preto nemôžu byť pri stanovovaní východiskovej sumy pokuty z jeho obratu vylúčené (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, Cimenteries CBR a i./Komisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, body 5030 a 5031). Skutočnosť, že cena medi tvorí významnú časť konečnej ceny priemyselných rúr alebo že riziko výkyvov cien medi je dosť vyššie než pri iných surovinách, nemôže tento záver vyvrátiť.

92 Pokiaľ nakoniec ide o rôzne výhrady žalobkýň smerujúce k tomu, že namiesto použitia kritéria obratu na relevantnom trhu by bolo s ohľadom na odstrašujúci účel pokút a zásadu rovnosti zaobchádzania vhodnejšie stanoviť ich výšku podľa ziskovosti dotknutého odvetvia alebo podľa súvisiacej pridanej hodnoty, treba konštatovať, že tieto výhrady nie sú relevantné. V tomto ohľade treba najskôr konštatovať, že závažnosť porušenia sa určuje s odkazom na množstvo faktorov, v ktorých prípade Komisia

disponuje voľnou úvahou (rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. decembra 2007, BASF/Komisia, T-101/05 a T-111/05, Zb. s. II-4949, bod 65), pričom v tomto ohľade nebol stanovený záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré musia byť nevyhnutne zohľadnené (rozsudok Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 64 vyššie, bod 129), a rozhodnutie o tom, aké faktory a číselné údaje sa zohľadnia, aby bola nastolená taká politika, ktorá zaistí dodržiavanie zákazov uvedených v článku 81 ES, neprináleží súdu Spoločenstva, ale Komisii v rámci jej voľnej úvahy a v súlade s limitmi, ktoré vyplývajú zo zásady rovnosti zaobchádzania a z nariadenia č. 17.

93 Ďalej je nesporné, že obrat podniku alebo obrat na trhu je ako faktor na hodnotenie závažnosti porušenia nevyhnutne neurčitý a nedokonalý. Tento faktor nerobí rozdiel medzi odvetviami s vysokou pridanou hodnotou a odvetviami s nízkou pridanou hodnotou, ani medzi ziskovými podnikmi a podnikmi, ktorých ziskovosť je nižšia. Tak zákonodarca Spoločenstva, ako aj Komisia a Súdny dvor však obrat aj napriek jeho približnému charakteru v súčasnosti považujú za vhodné kritérium v oblasti práva hospodárskej súťaže na posúdenie veľkosti a hospodárskej sily dotknutých podnikov [pozri najmä rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 64 vyššie, bod 121; článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, odôvodnenie č. 10 a články 14 a 15 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 Rady z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Ú. v. EÚ L 24, s. 1; Mim. vyd. 08/003, s. 40)].

94 S ohľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že Komisia na účely určenia veľkosti dotknutého trhu oprávnene zohľadnila cenu medi.

O treťom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom zvýšení východiskovej sumy pokuty z dôvodu dĺžky trvania porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

95 Žalobkyne v podstate tvrdia, že zvýšením východiskovej sumy pokuty, ktorá im bola uložená, o 10 % za každý rok ich účasti na porušení Komisia porušila usmernenia, ako aj zásady rovnosti zaobchádzania a proporcionality, pretože nezohľadnila premenlivú intenzitu kartelu v priebehu jeho trvania.

96 V tomto ohľade žalobkyne poznamenávajú, že zvýšenie o 10 % za každý rok trvania porušenia je maximálnym zvýšením, aké Komisia môže na základe usmernení stanoviť, pokiaľ ide o dlhodobé porušovanie. Zvýšenie východiskovej sumy pokuty z dôvodu dĺžky trvania podľa nich nie je mechanické, ale by malo byť priamo úmerné skutočnému a objektívnemu dopadu porušenia na spotrebiteľa.

97 Žalobkyne zdôrazňujú, že v dôsledku skutočnosti, že Komisia môže v prípade zložitých kartelov využiť pojem „jediného a nepretržitého porušenia“, aby rozšírila zodpovednosť aj na podniky, ktoré sa priamo nepodieľali na všetkých podstatných znakoch kartelu ako celku, je nevyhnutné, aby zvýšenie pokuty z dôvodu dĺžky trvania porušenia bolo upravené s ohľadom na prípadné obdobia zníženej aktivity kartelu.

98 Ročné zvýšenie o 10 % nie je podľa žalobkýň v prejednávanej veci skutkovo podložené, pretože po prvé dotknutý kartel nemal podstatný dopad na ceny a po druhé intenzita činnosti kartelu sa v priebehu trvania porušenia menila, ako to napokon Komisia uviedla v rôznych odôvodneniach napadnutého rozhodnutia.

99 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod zamietnutý.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

100 Treba pripomenúť, že zvýšenie pokuty v závislosti od dĺžky trvania nie je obmedzené v prípade, keď existuje priamy vzťah medzi dĺžkou trvania a väčšou škodou, ktorá bola spôsobená cieľom Spoločenstva sledovaným pravidlami hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, Michelin/Komisia, T-203/01, Zb. s. II-4071, bod 278 a tam citovanú judikatúru).

101 Z usmernení ďalej vyplýva, že Komisia nestanovila, že by sa posudzovanie závažnosti a posudzovanie dĺžky trvania porušenia mali akokoľvek prekrývať alebo že by medzi nimi mal existovať vzťah vzájomnej závislosti.

102 Naopak zo štruktúry usmernení po prvé vyplýva, že usmernenia upravujú posudzovanie závažnosti porušenia ako takého na účely stanovenia všeobecnej východiskovej

sumy pokuty. Po druhé závažnosť porušenia sa posudzuje s ohľadom na vlastnosti dotknutého podniku, najmä na jeho veľkosť a postavenie na relevantnom trhu, čo môže viesť k váženiu východiskovej sumy, ku rozdeleniu podnikov do kategórií alebo k stanoveniu osobitnej východiskovej sumy. Po tretie dĺžka trvania porušenia sa zohľadňuje pri stanovovaní základnej sumy a po štvrté sa podľa usmernení zohľadnia priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na základe čoho sa potom výška pokuty upraví predovšetkým v závislosti od aktívnej či pasívnej úlohy dotknutých podnikov pri uskutočňovaní porušenia.

103 Z toho vyplýva, že len skutočnosť, že si Komisia vyhradila možnosť zvýšenia pri dlhodobých porušovaniach za každý rok ich trvania až o 10 % sumy stanovenej za závažnosť porušenia, ju vôbec nezaväzuje k tomu, aby toto percento stanovila v závislosti od intenzity činnosti kartelu alebo jeho účinkov, či dokonca podľa závažnosti porušenia. Rozhodnutie o tom, aká miera zvýšenia sa uplatní z dôvodu dĺžky trvania porušenia, totiž prináleží Komisii v rámci jej voľnej úvahy (pozri bod 36 vyššie).

104 Komisia v prejednávanej veci konštatovala, najmä v odôvodneniach č. 335 a 340 napadnutého rozhodnutia, že skupina KME sa na porušovaní zúčastňovala dvanásť rokov a desať mesiacov, čo je v zmysle usmernení dlhodobé porušovanie, a pokutu preto zvýšila o 125 %. Komisia sa pritom neodklonila od pravidiel, ktoré si sama v usmerneniach stanovila. Súd prvého stupňa sa napokon domnieva, že toto 125 % zvýšenie nie je v prejednávanej veci zjavne neprimerané.

105 Zo všetkých týchto úvah vyplýva, že žalobný dôvod týkajúci sa zvýšenia sumy pokuty z dôvodu dĺžky trvania porušenia treba zamietnuť ako nedôvodný.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na nezohľadnení niektorých poľahčujúcich okolností

Tvrdenia účastníkov konania

106 Žalobkyne v rámci štvrtého žalobného dôvodu uvádzajú štyri výhrady a tvrdia, že Komisia porušila bod 3 usmernení tým, že odmietla zohľadniť niektoré poľahčujúce okolnosti.

107 Žalobkyne po prvé tvrdia, že aj keď sa systematicky nezdržiavali vykonávania sporných dohôd, vykonávali ich len v obmedzenej miere, čo by malo byť poľahčujúcou okolnosťou.

108 Po druhé žalobkyne tvrdia, že Komisia neoprávnene nezohľadnila skutočnosť, že po kontrolách vykonaných Komisiou porušovanie okamžite a dobrovoľne ukončili.

109 Po tretie žalobkyne tvrdia, že Komisia neoprávnene odmietla kvalifikovať ako poľahčujúcu okolnosť ťažkú situáciu v odvetví priemyselných rúr. Porušila tým zásadu rovnosti zaobchádzania a značne prekročila hranice svojej voľnej úvahy, pretože v prejednávanej veci uplatnila prísnejšie kritériá, než aké sa uplatňujú na porovnateľné

situácie. Žalobkyne v tomto ohľade odkazujú na predchádzajúce rozhodnutia Komisie, v ktorých boli ťažké hospodárske podmienky dôvodom na zníženie základných súm pokút.

110 Žalobkyne po štvrté tvrdia, že Komisia v rozpore so šiestou zarážkou bodu 3 usmernení, ako aj zásadami spravodlivého zaobchádzania a rovnosti zaobchádzania, primerane v napadnutom rozhodnutí nezohľadnila ich príspevok k zisteniu celkovej dĺžky trvania porušenia. Z rozhodnutia Komisie 2005/349/ES z 10. decembra 2003 o konaní podľa článku 81 [ES] a podľa článku 53 Dohody o EHP (Prípad COMP/E-2/37.857 — Organické peroxidy) (Ú. v. EÚ L 110, s. 44) vyplýva, že spoločnosti, ktorá Komisii poskytne vo vzťahu k určitým obdobiam porušenia rozhodujúce informácie alebo doplňujúce informácie k dôkazom, ktoré už má Komisia k dispozícii, by nemala byť za tieto obdobia uložená pokuta.

111 Komisia však v prejednávanej veci nezohľadnila skutočnosť, že žalobkyne ako prvé poskytli rozhodujúce dôkazy týkajúce sa obdobia porušovania od mája 1988 do novembra 1992 a od mája 1998 až do konca roku 1999, keď zníženie základnej sumy pokuty priznala len spoločnosti Outokumpu. Komisia teda porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a dopustila sa chyby tým, že tieto obdobia vzala do úvahy pri výpočte pokuty uloženej žalobkyniam.

112 Žalobkyne spochybňujú výklad Komisie, podľa ktorého sa bod 3 usmernení použije výlučne na podnik, ktorý ako prvý odhalil dĺžku trvania porušenia, čo znamená, že zníženie základnej sumy na základe tohto dôvodu môže byť priznané len jedinému podniku. Odmeňovať spoluprácu na základe chronologického poradia bez ohľadu na kvalitu a rozsah informácií a dokumentov poskytnutých spolupracujúcim podnikom je v rozpore s cieľom, ktorý Komisia v tejto oblasti sleduje, teda dbať o to, aby kartely boli

odhaľované a zakazované vďaka úplnému prístupu k dokumentom s vysokou dôkaznou silou a k rozhodujúcim informáciám.

113 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod zamietnutý.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

114 Na úvod treba pripomenúť, že Komisia musí pri stanovení výšky pokút v zásade postupovať v súlade s ustanoveniami svojich vlastných usmernení (pozri bod 33 vyššie). V usmerneniach sa však neuvádza, že Komisia musí vždy samostatne brať do úvahy každú z poľahčujúcich okolností vymenovaných v bode 3 týchto usmernení a nie je povinná automaticky priznať dodatočné zníženie z tohto dôvodu, pričom primeraná povaha prípadného zníženia pokuty z dôvodu poľahčujúcich okolností musí byť posúdená z celkového hľadiska pri zohľadnení všetkých relevantných okolností.

115 Prijatie usmernení totiž nezbavilo relevantnosti skoršiu judikatúru, podľa ktorej Komisia disponuje voľnou úvahou a tá jej umožňuje zohľadniť niektoré skutočnosti pri stanovovaní výšky pokút, ktoré zamýšľa uložiť, v závislosti najmä od okolností konkrétneho prípadu. V prípade neexistencie záväzného ustanovenia v usmerneniach, pokiaľ ide o poľahčujúce okolnosti, ktoré môžu byť brané do úvahy, teda treba predpokladať, že Komisia si ponechala určitú mieru voľnej úvahy na celkové posúdenie významu prípadného zníženia výšky pokút z dôvodu poľahčujúcich okolností.

116 Pokiaľ ide o prvú výhradu, treba konštatovať, že nemôže uspieť, lebo z judikatúry jasne vyplýva, že na to, aby sa na porušovateľov uplatnil bod 3 druhá zarážka usmernení, musia preukázať, že sa správali súťažne, či aspoň jednoznačne a v značnej miere porušovali povinnosti, ktorých účelom bolo vykonávanie kartelu, a to natoľko, že narušili jeho fungovanie, a že k dohode ani zdanlivo nepristúpili a nepodnecovali tak iné podniky do vykonávania predmetného kartelu (rozsudky Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, Dalmine/Komisia, T-50/00, Zb. s. II-2395, bod 292, a z 15. marca 2006, Daiichi Pharmaceutical/Komisia, T-26/02, Zb. s. II-713, bod 113).

117 Žalobkyne však v prejednávanej veci netvrdia, že sa jednoznačne a v značnej miere bránili vykonávaniu predmetného kartelu natoľko, že by narušili jeho samotné fungovanie. Prvá výhrada teda nie je dôvodná.

118 Pokiaľ ide o druhú výhradu, treba pripomenúť, že podľa bodu 3 tretej zarážky usmernení patrí medzi poľahčujúce okolnosti „ukončenie porušovania, akonáhle zasiahne Komisia (konkrétne v prípadoch, keď realizuje kontroly)“. Zníženie pokuty z dôvodu ukončenia porušovania, akonáhle Komisia zasiahne, však nemôže byť automatické, ale závisí od posúdenia okolností konkrétneho prípadu Komisiou v rámci jej voľnej úvahy.

119 V prejednávanom prípade predmetné porušovanie viedlo k tajnému kartelu, ktorého cieľom bolo určenie cien a rozdelenie trhov. Tento typ kartelu je výslovne zakázaný článkom 81 ods. 1 písm. a) a c) ES a predstavuje obzvlášť závažné porušovanie. Účastníci si preto museli byť vedomí protiprávneho charakteru svojho správania. Tajná povaha kartelu svedčí o tom, že to tak bolo. Preto sa Súd prvého stupňa domnieva, že niet žiadnych pochýb o tom, že sa účastníci tohto porušovania dopustili úmyselne. Súd prvého stupňa však už výslovne uviedol, že ukončenie úmyselného porušovania

nemožno považovať za poľahčujúcu okolnosť, pokiaľ k nemu došlo po zásahu Komisie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Ensidesa/Komisia, T-157/94, Zb. s. II-707, bod 498).

120 Vzhľadom na vyššie uvedené treba túto výhradu žalobkýň zamietnuť ako nedôvodnú.

121 Súd prvého stupňa sa okrem toho v rámci svojej neobmedzenej právomoci domnieva, že aj keď žalobkyne porušovanie ukončili, akonáhle Komisia prvýkrát zasiahla, v žiadnom prípade to nie je dôvod na zníženie sumy ich pokuty. Toto ukončenie porušovania bolo totiž primeranou a obvyklou reakciou na zásah Komisie a nemožno ho stavať na úroveň zásluhám vyplývajúcim zo samostatnej iniciatívy na ich strane. Uvedené ukončenie porušovania tiež predstavovalo len návrat k legálnemu správaniu a neprispelo k vyššej účinnosti Komisiou vedeného vyšetrovania.

122 Čo sa týka tretej výhrady, z judikatúry vyplýva, že Komisia nie je povinná považovať za poľahčujúcu okolnosť zlý finančný stav predmetného odvetvia. To, že Komisia brala v predchádzajúcich veciach do úvahy hospodársku situáciu odvetvia ako poľahčujúcu okolnosť, ešte neznamená, že nevyhnutne musí pokračovať v dodržiavaní tejto praxe. Vo všeobecnosti totiž kartely vznikajú v čase, keď odvetvie zakúša ťažkosti (pozri rozsudok Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 62 vyššie, bod 345 a tam citovanú judikatúru). Tretiu výhradu preto treba odmietnuť.

123 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu, najskôr je potrebné konštatovať, že na základe oznámenia o spolupráci z roku 1996 nemohlo byť ani spoločnosti Outokumpu, ani žalobkyniam priznané viac než 50 % zníženie konečnej sumy pokút, ktoré im boli uložené, pretože

porušenie Komisii neohlásili ešte predtým, než vykonala kontroly, ktoré jej poskytli dostatočné dôvody na začatie konania o porušení, ktoré viedlo k vydaniu napadnutého rozhodnutia.

124 Je tiež nesporné, že Komisia bola o celkovej dĺžke trvania kartelu prvýkrát oboznámená vyhlásením spoločnosti Outokumpu z 30. mája 2001. Na základe informácií, ktoré predtým poskytla spoločnosť Mueller Industries, totiž bola Komisia schopná preukázať existenciu porušenia len za obdobie od mája 1994 do mája 1998. Žalobkyne však tvrdia, že práve vďaka informácii, ktorú Komisii oznámili v októbri 2002, mohla Komisia definitívne preukázať existenciu kartelu za obdobie od mája 1988 do novembra 1992 a od mája 1998 až do konca roku 1999.

125 Akonáhle Komisia preukázala ďalšie obdobie trvania porušovania, mohla potom podľa bodu 1 B usmernení zvýšiť východiskové sumy pokút uložených porušovateľom o 125 % namiesto 40 %. Podnikom, ktoré Komisii poskytli informáciu o ďalšej dobe trvania porušovania, teda hrozilo, že im bude východisková suma pokuty zvýšená o ďalších 85 percentuálnych bodov.

126 Ide tu o paradox obsiahnutý v oznámení o spolupráci z roku 1996, a to v tom zmysle, že podniku, na ktorý sa vzťahuje bod D uvedeného oznámenia a ktorý Komisii poskytne nové informácie, hrozí, že bude postihnutý prísnejšie, než keby tieto informácie Komisii neodovzdal. Bod 3 šiesta zarážka usmernení, podľa ktorého „účinná spolupráca podniku pri konaní, mimo pôsobnosti [oznámenia o spolupráci z roku 1996] [*neoficiálny preklad*]“, môže byť poľahčujúcou okolnosťou, umožňuje tento paradox napraviť.

127 Keď Komisia v danom prípade uplatnila bod 3 šiestu zarážku usmernení bez toho, aby sa o tom akokoľvek zmienila, fakticky tým spoločnosti Outokumpu poskytla imunitu, pokiaľ ide o ďalšiu dobu trvania kartelu, o ktorej pred tým, než dostala jej vyhlásenie z 30. mája 2001 nevedela (odôvodnenie č 386 napadnutého rozhodnutia).

128 Treba teda overiť, či bola Komisia povinná, či už na základe bodu 3 šiestej zarážky usmernení, alebo v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania, priznať aj žalobkyniam zníženie pokuty za informácie týkajúce sa období rokov 1988 až 1992 a 1998 až 1999, ktoré Komisii poskytli o viac než šestnásť mesiacov neskôr než spoločnosť Outokumpu.

129 V tomto ohľade treba vopred pripomenúť, že Komisia má určitú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o uplatňovanie poľahčujúcich okolností (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisia, T-44/00, Zb. s. II-2223, bod 307).

130 Ďalej treba zdôrazniť, že z logiky ochrany pred pokutami vyplýva, že môže byť poskytnutá len jednému z členov kartelu, lebo cieľom je vytvoriť vnútri kartelov atmosféru neistoty, ktorá má povzbudzovať k oznamovaniu kartelov Komisii. Táto neistota pritom vyplýva práve zo skutočnosti, že členovia kartelu vedia, že len jednému z nich bude poskytnutá ochrana pred pokutou, keď nahlási ostatných účastníkov porušovania, čím ich vystaví riziku prísnejších pokút.

131 V situácii, o akú ide v prejednávanej veci, v ktorej Komisia vie, že kartel existuje, ale chýbajú jej niektoré zásadné údaje, ktoré by mohli preukázať celkovú dĺžku trvania tohto porušovania, je zvlášť žiaduce využitie takého mechanizmu, konkrétne aby sa zabránilo tomu, že sa porušovatelia dohodnú na zatajení týchto údajov.

132 Taká situácia sa líši od situácie, v ktorej už Komisia pozná dôkazy, ale snaží sa ich doplniť. V takom prípade je zníženie pokuty porušovateľom namiesto ochrany jedného podniku pred pokutou odôvodnené tým, že cieľom už nie je odhaliť okolnosť, ktorá môže viesť k zvýšeniu uloženej pokuty, ale zhromaždiť čo najviac dôkazov, aby Komisia posilnila svoju schopnosť preukázať predmetný skutkový stav.

133 Čo sa týka údajného rozdielneho zaobchádzania so spoločnosťou Outokumpu a žalobkyňami, stačí uviesť, že sa nenachádzali v porovnateľnej situácii, pretože spoločnosť Outokumpu poskytla Komisii informácie súvisiace s ďalšou dobou trvania kartelu v dĺžke osem a pol roka o viac než rok pred žalobkyňami.

134 Vzhľadom na vyššie uvedené treba štvrtú výhradu odmietnuť.

135 Tento žalobný dôvod teda treba zamietnuť ako celok.

O piatom žalobnom dôvode založenom na nedostatočnom znížení sumy pokuty na základe oznámenia o spolupráci z roku 1996

Tvrdenia účastníkov konania

136 Žalobkyne po prvé porovnávajú svoju spoluprácu a 30 % zníženie, ktoré im bolo priznané, s tým, ako sa zaobchádzalo s tretími subjektmi v predchádzajúcich veciach. Žalobkyne v tomto ohľade dospeli k záveru, že sa s nimi zaobchádzalo menej priaznivo.

137 Po druhé sa žalobkyne domnievajú, že s ohľadom na prínos ich spolupráce k priebehu vyšetrovania im malo byť podľa bodu D oznámenia o spolupráci z roku 1996 priznané zníženie o viac než 30 %. V tomto ohľade najskôr tvrdia, že Komisii dobrovoľne poskytli informácie nad rámec toho, čo boli povinné oznámiť na základe článku 11 nariadenia č. 17, ďalej že tieto informácie podrobne opisovali fungovanie kartelu a nakoniec že niektoré z týchto informácií boli rozhodujúce na preukázanie existencie porušovania v období od mája 1988 do novembra 1992 a od mája 1998 až do konca roku 1999.

138 Žalobkyne po tretie tvrdia, že Komisia porušila zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že pokutu uloženú spoločnosti Outokumpu znížila o 50 %. Podľa žalobkýň Komisia porušila uvedenú zásadu aj tým, že spoluprácu zo strany spoločnosti Outokumpu zohľadnila tak na účely 50 % zníženia pokuty podľa bodu D oznámenia o spolupráci z roku 1996, ako aj na účely uplatnenia poľahčujúcich okolností podľa usmernení.

139 Komisia navrhuje, aby bol tento žalobný dôvod zamietnutý.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

140 Čo sa týka porovnania, ktoré žalobkyne vykonali medzi prejednávaným prípadom s predchádzajúcou praxou Komisie, treba konštatovať, že z judikatúry vyplýva, že zo samotnej skutočnosti, že Komisia vo svojej skoršej rozhodovacej praxi priznala za určité správanie zníženie v určitom rozsahu, nevyplýva, že je povinná poskytnúť rovnaké

zníženie pri posudzovaní podobného správania v rámci neskoršieho správneho konania (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, ABB Asea Brown Boveri/Komisia, T-31/99, Zb. s. II-1881, bod 239 a tam citovanú judikatúru). Žalobkyne sa teda nemôžu domáhať takého zníženia sumy pokuty, aké bolo priznané v iných veciach.

141 Pokiaľ ide o ostatné výhrady, treba tiež pripomenúť, že v rámci posudzovania spolupráce poskytnutej členmi kartelu možno konštatovať len zjavne nesprávne posúdenie zo strany Komisie, pretože Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy pri hodnotení kvality a užitočnosti podnikom poskytnutej spolupráce, predovšetkým v porovnaní s príspevkami ostatných podnikov (rozsudok Súdneho dvora z 10. mája 2007, SGL Carbon/Komisia, C-328/05 P, Zb. s. I-3921, bod 88). Komisia však nemôže v rámci tohto posudzovania porušovať zásadu rovnosti zaobchádzania.

142 V tejto súvislosti treba konštatovať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uznala, že informácie poskytnuté žalobkyňami sú rozsiahlejšie než informácie, ktorých poskytnutie mohlo byť požadované na základe článku 11 nariadenia č. 17. Komisia tiež pripustila, že žalobkyne poskytli nové dôkazy a potvrdili existujúce dôkazy vo vzťahu k celej dĺžke trvania porušovania, to znamená vo vzťahu k obdobiu rokov 1988 až 2001. Komisia konkrétne zohľadnila skutočnosť, že jej žalobkyne pomohli s posúdením rozsahu kartelu v období rokov 1997 až 1999. Komisia však uviedla, že žalobkyne neboli ani prvým, ani hlavným podnikom, ktorý poskytol rozhodujúce dôkazy týkajúce sa obdobia od mája 1988 do novembra 1992 a obdobia rokov 1997 až 1999. Komisia tiež zohľadnila skutočnosť, že s ňou žalobkyne začali spolupracovať až v reakcii na list, ktorý im bol zaslaný v júli 2002 podľa článku 11 nariadenia č. 17 (odôvodnenia č. 415 až 417, 419, 420 a 423 napadnutého rozhodnutia).

143 Treba hneď zdôrazniť, že Komisii nemožno vytýkať, že pri uplatňovaní bodu D oznámenia o spolupráci zohľadnila spontánnosť, s akou jej boli informácie poskytované (rozsudok ABB Asea Brown Boveri/Komisia, už citovaný v bode 140 vyššie, body 237 a 238). V rámci politiky zhovievavosti môže Komisia priznať podnikom, ktoré s ňou

spolupracujú, rozsiahlejšie zníženie sumy pokuty než podnikom, ktoré to neurobia. V danom prípade je nesporné, že na rozdiel od spoločnosti Outokumpu bolo potrebné čakať až na zaslanie žiadosti o informácie, kým začali žalobkyne spolupracovať.

144 Pokiaľ ide o obdobie od mája 1988 do novembra 1992, zo spisu vyplýva, že Komisia správne konštatovala, že opis poskytnutý žalobkyňami, pokiaľ ide o toto obdobie, nebol ani podrobnejší, ani úplnejší ako opis poskytnutý spoločnosťou Outokumpu a že ku dňu, kedy žalobkyne začali spolupracovať, už mala, a to už približne šestnásť mesiacov, rozhodujúce dôkazy z iných zdrojov, ktoré preukazovali existenciu porušovania v priebehu týchto rokov. Tak z predchádzajúcej spolupráce so spoločnosťou Outokumpu, ako aj z dvoch dokumentov nájdených v priebehu kontrol vyplynulo, že predmetný kartel existoval už od roku 1988.

145 Čo sa týka obdobia od mája 1998 až do konca roku 1999, treba uviesť, že zo spisu nevyplýva, že by Komisia nechala nepovšimnutou spoluprácu, ktorú poskytli žalobkyne. V odôvodnení č. 419 napadnutého nariadenia sa Komisia naopak zmieňuje o tom, že spolupráca so žalobkyňami pre ňu bola do určitej miery užitočná, pokiaľ ide o obdobie rokov 1997 až 1999. Komisii nemožno vytýkať, že v tomto odôvodnení tiež uviedla, že pred začatím spolupráce zo strany žalobkýň už mala k dispozícii dôkazy týkajúce sa určitého počtu stretnutí a výmeny dôverných informácií, ku ktorým došlo v priebehu uvedeného obdobia, lebo toto tvrdenie je potvrdené údajmi uvedenými v spise.

146 Z vyššie uvedeného okrem toho vyplýva, že žalobkyne nepreukázali, že Komisia sa dopustila zjavne nesprávneho posúdenia ich spolupráce.

147 Pokiaľ ide o argument, že sa so žalobkyňami zaobchádzalo diskriminačne, stačí pripomenúť, že žalobkyne a Outokumpu sa nenachádzali v porovnateľnej situácii,

keďže Outokumpu s Komisiou spolupracovala oveľa skôr než žalobkyne, a ďalej že žalobkyne začali s Komisiou spolupracovať až po tom, čo dostali žiadosť o informácie.

148 Napokon skutočnosť, že spoločnosti Outokumpu bolo tak na základe oznámenia o spolupráci z roku 1996, ako aj na základe usmernení priznané zníženie sumy uloženej pokuty za to, že s Komisiou spolupracovala oveľa skôr než ostatné podniky, nemôže predstavovať diskrimináciu voči žalobkyniam. Skutočnosť, že spoločnosti Outokumpu bolo priznané zníženie podľa bodu 3 šiestej zarážky usmernení, totiž súvisí so vzájomnou väzbou medzi usmerneniami a oznámením o spolupráci z roku 1996. Keby žalobkyne spolupracovali s Komisiou ako prvé, bolo by na ne možné uplatniť tak oznámenie o spolupráci z roku 1996, ako aj usmernenia.

149 S ohľadom na všetko, čo bolo uvedené vyššie, treba tento žalobný dôvod zamietnuť.

O návrhu na zaplatenie poplatkov za zriadenie bankovej záruky

150 Na podporu tohto návrhu neuviedli žalobkyne nijaký argument. Z toho vyplýva, že žaloba v tomto ohľade nespĺňa minimálne podmienky prípustnosti žaloby stanovené článkom 21 Štatútu Súdneho dvora a článkom 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku. Preto treba tento návrh odmietnuť ako neprípustný.

O trovách

151 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyne nemali vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (ôsma komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**

2. **KME Germany AG, KME France2009016 SAS a KME Italy SpA sú povinné nahradiť trovy konania.**

Martins Ribeiro Papasavvas Wahl

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 6. mája 2009.

Podpisy